

# جَمِيعُ الْأَرْبَابِ

اداره مخانه سی  
بایلکسری قاپدان زاده اویننده اگرمه مخصوصه

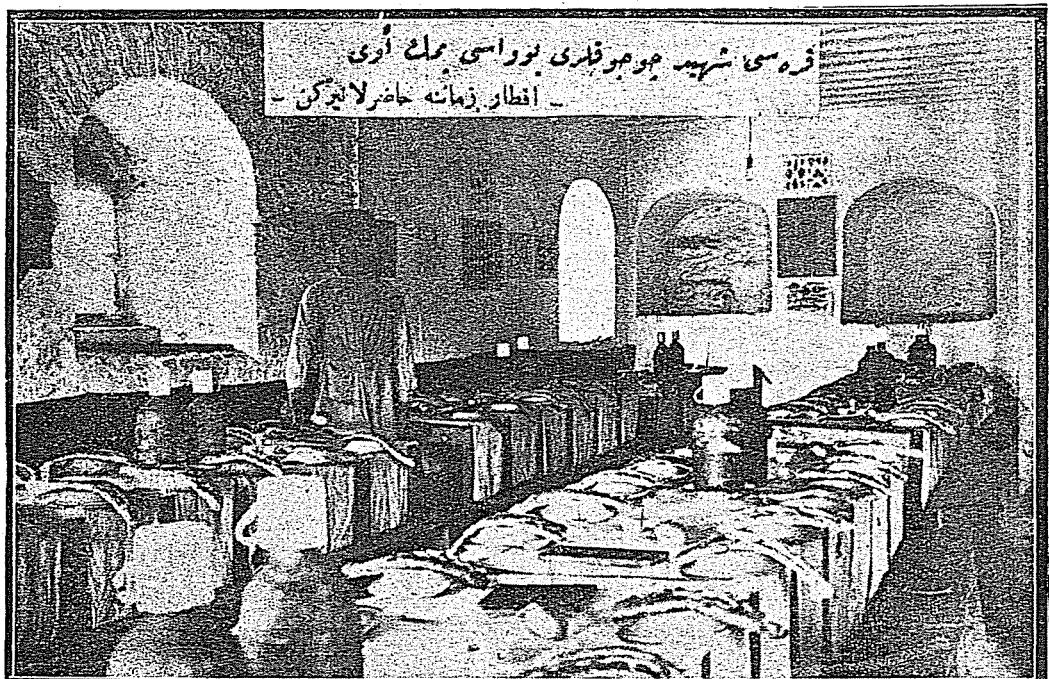
آدرس: بایلکسری - چاغلایان - گموعه سی

مسکن مه موافق آثار مع المتنویه درج  
اوینور درج ایده بن اوراق اعاده ایدلز

آبونه شرائطی  
سنه لکی : ۱۸۰ غروش  
آلتی آیلغی : ۱۰۰

ارده بسه کونده بر هیفار « ادبی ، علمی » گموعه

سال : ۱ - صایی : ۱۱ - ۱۵ مارت ۱۹۲۶ - پازار ایرانی - نسخه (۷,۵) غروشدر



## بو نسخه ده کی یازیلر :

ابراهیم جودی	[ شعر ]	شهرد	[ شعر ]	عارف نهاد	جنایت کیجه سی
محرم حسی	[ شعر ]	غزل		روحی ناجی	اصحابه
[ عجم مکتوب بلند ] م . تکین	[ شعر ]	تروغلو دیتلر	[ شعر ]	نوری	مسقط
اسعد عادل	[ شعر ]	کور او غلو	[ آیه مکتبولر ] کوکل قیزی	محمد عاکف	شهید قیزی
روحی ناجی	[ شعر ]	استاسیون نده	[ ادبیات بختیاری ] جذاب شهاب الدین	عجایب آغا	انداد
ناقلی : رون			[ شعر ]		دون ژووان

## انشاد

(نصراعع هیچ اولمازسه ایکی اوچ کله سنک قویروغى،  
قولاغى چکىلمەدكە منظوم اولماز) و همندە يولنورلر .  
بوءەمك چارەسى چوق شعر او قومىدر .

۳ - نظمى تۈركى دوم دوز او قوييورمەك يعنى تېرىط .  
۴ - نظمى تقطىع ايدەرك او قومى يىنى افراط .  
۵ - معنى اعتبارىلە بىز بىزىنە باغلى اولان مصرا علەدن  
يا خود بىتلەدن ھەرىتىك سو زك بىتدىكتى ئان  
ايتدىرە جەڭ صورتىدە ظورارق سامىك ذەنلىق قارىشىدۇرمق .  
۶ - استفهام ، تأثیر ، تعجب ، تهكم ، خلاصە بىز  
باشتەلاق ، برفوق العادەل اۋادە ايمن جەھەلردى دە دىكىلرلى  
كىي ايراد ايلەمك .

۷ - (ئۆز منظوم) طرزندە يازلىدىنى اىچون بىضا  
سو زك آرقاسى آلق بىش اون مصرا عىي بىتىرمە يە متوقف  
اولان يىكى شعرلرى دە اسکى شعرلر كىي مستقل معنالى  
مصرا علەدن متىشكىل فرض ايدەرك او بىلەجە انشادە  
فالقايشمك .

۸ - قافىھىلرلى ، دىكەنلىك قولاغنە زورلە صوقار كىي  
لۇمندىن فضالە حس ايتىرىمك .

۹ - امالەلرلى ، خصوصىلە تور كە كله لەردى كىي امالەلرلى  
پك بالى اىتمك .

۱۰ - وزنده ، قافىھىدە ، طورىدە بىستە طلق ياتماقلە  
برابر شعرلەمۇدا سەكورە أدا اختيارى جەھتى دوشۇنەيمەرك  
رقيق ، شىدید ، يو كىك درىن نە قادار حىشار ، خىاللار ،  
فڪرلر وارسە ھېسىنى بىردى عىنى آهنگى منشاد ايلەمك .

طېبىي يۇنلەرن باشقە سېيلەردە واردە ؟ آنجىق انشادى  
برىادىدەن الڭاباشلى نقىصەلەر ھەحالىدە سايد قلىز اولاچقىدر .

ھەلە عروض مەتصىباڭىندان ايلەرلى كەن تەقلىيەجىلات الڭ سايسىس  
نۇنملىرى بىلەڭ مەستكىرە قىلنە صوقار . مەلۇمەر كە  
ساكن حرفىن اول كەن حىركە حرفلىرى بىر آز فېنلەجە  
چىكىلىر . بو چىكىلەش نۆمە بىر آهنگىدە تائىين ايدى ،  
بعضىلىرى وزنى شاشىرىمۇ اىچون او ساكن حرفى حىركەلى  
او قورلۇك بىر صورتىلە حاصل اولان ثقاتە دەكە قولاق  
تىخىملىك ايدەمن !

أوت ، دېھاردر ، بېھاردر ، بېھاردر ؟ بېھاردر بېھاردر »

انشاد بىر شعرى طور مخصوصىلە او قومى دىتكىدر ؟  
اىستەر او نىشىدە او قويانك كەندى مالى او لىسون اىستەر  
باشتەلاق . بىضارى (انشادشىز) تر كىنندە ، شەر بازىمۇق ،  
يا خود سوپەلەمك هناسىنى چىقارىيوركە بىودولو قىسىرەلتەك  
مىساعىدەسى يوقدر . حتى كەل بىك مرجۇمك :

بن طۇتىپەتكەز بولە كىيەيدىم ،  
بر مەنتىخابات جمع ايدەيدىم ؛  
شەنامار اىتش او لەم انشاد ،  
بر يېتىسى ايلەزم ايرەد . . .

طرزىنە كى اعتراضى انشاد كەلەسەنك ياكايىش قولالانىلىمش  
اولماسندەن دولاىي خەقلى بىر مۇاخىدەيە ھەف اولاپىلر .  
انشاد غايت مەم بىر مەئەلە اولدىنىي حالدە بىز نەدلەسە  
بۇكا هيچ اهمىت وىرەمەتلىز ، حتى وىرمۇززە بىر جاعت  
كېرى حضورىنە يو كىك سەنلە ايراد نطق ايدىن بىر خەطبە  
تىصور ايدەكزكە سو زلرلى سراپا معنى ، سراپا روح ، لەن  
بۇ آدم اشائى تېلىغىدە أدا ايلە مۇدا آرەسندە كى مەتسابىتە ،  
آھنەكە دقت اىتەپپور ؟ خەطبەسى حافظەيە استىف ايدىلەش  
تىكىزلىملەر كىي دوم دوز او قويور . شىئىدى بولىلە بىر نطقك  
جەھور سامىعنى او زىزىنە نەتاڭىرى او لور ؟ طېبىي دېچ !  
ايشهتە يالكىز وزنك ، قافىھىنك آقىتىتىنە تابع اولارق  
او قونان شعرلەردى دىكەنلىنار آوززىنە عىنى تائىرى حصولە  
كېتىر .

انشادك فانلىقى بىر چوق سېيلەرن ايلەرلى كايىپوركە  
بۇرادە باشىيەجەلىنىي صايىھەجەن :

۱ - لامىزدە قولالانىلان وزنلارى بىلەمەرلەتىغانلىرى  
بىز بىزىنە قارىشىدۇرمق .

۲ - يىنه وزن بىلەمەك بلاسى اولارق ، بىض  
خەلارى چىكىلىمك اىجىاب ايدىن كەتلى قىصە كەمك ؟ قىصا .  
لىتلاچق ھەلارى دە او زۇن او قومىق . ھەلە پك طېبىي يىنى  
سوپەلەنلىكى كىي او قوقۇق لازىم كەن كەلەرە امالە ورەمك  
يىنى او زەتلىق بىر خستە لەقدەر كە نۆم ايلە معارفەسى اولمايان ،  
يا خود بىر آشنانلىق يىكى باشلايان آغۇز لە مەستولىدە . بولىلەرلى

منتخب:

## دون-ژوان

ای بن منزم فتاد ملم شبه، قصانچاق، آرزو، حسرت  
سودیکز هب سویله دن بی سز؛ ورمیخه بر آزم قله؛  
یانع ایستردی کوکزده سرم باشقه بر ایزام اولور آلبت.  
آتمدن کول اولدی آشکر. هب نواش و دامنا غایه.

دونه رک ماضی مکوکمه بر قادیند کچنجه دیکریه  
نه زمان ایتک ایسته سم سزی یاد ظن ایدردم که عشق بیشام،  
کستیر خاطراتکز لمه او صانوب بوسدن، قادین بربته  
کیزی بر نفخه تراب و رماد. مرض عشقه عاشق اولندم.

صانکه آواره بر کونشدم بن؛ اولمادی بر ملکیه بندم  
هر صو اوستنده انکاس ایتمد. ملک نوانده روح در بدروم؛  
دیده لر پارلا دی خیالدن، شمدي بن قیصر ک سربرنده  
کیمه دن شعله آلام کنیم. کیمه سزلکدن آگلایان نفرم.

## جناب شهاب الرسم

صور مادم نفسم، نه قیمتی وار  
آوجودن چن خیته لر ک؟  
بر آجیق او وه بوش دوران اود. لر  
بنجه تئالی اولدی سیندک.

های غمده؛ استادکه اوراق لیال «عواشه جیقاچ اولان  
مجموعه اشعاری نه زماند بروی بکلی یوزز. بو حسرت و انتظاری، مان  
مان مجھول قالان قیمتی بر شعری اقبا رس ایستکله تامین ایتک ایسته دک.

دور و ایده دوار ادور برسن، رو دل چاغلار.  
آهله، فریادر، چاک کیریانلر سکا!  
محضر علنده دوار دور، رود، آهله، فریادر مطلقا  
مددود او قوه نهیدر. هله آه، ایوه، هیمات، اوح کی  
تا تره، تحسره تر جان اولان کهلر قیصه کچیلمه ملی،  
در در ألف مقداری چکیملی در!

لطائقدندرکه: ناجی مرحوم تر جان حقیقتده غزل للر  
یازارق هوسیلیری تنظیره دعوت ایدر، حشو کراوه او  
نظیره لری برو برو دیدیکارکن طبله علومدن بروی:  
دون کیجه آتش سودا دوشوب آه مدرسه مه  
یاندی منظله معانی و بیان متصول!

طرزنده و یاخود بوندن داهاله لیجه برو واوه کوندر مشن:  
ناجی بو زوالی ملانک غزله عائد سوزلری بی شو مطالعه  
ایله پیترمش:  
« بز آهله مددود اولماسنے طرفدارز. خصوصیه

نصراعنده کی بهار در کلمه لیک برخی رالینه برو کسره  
ویره رک « بهاریدر » طرزنده او قویانلر چوق کوردک.  
کلمه سی مقاعلن جز شه تریق ایچون زای حرکلی فرض  
ایمک ایحباب ایدرسده انشاد ایدر کن بونی دوشونمک پک  
غیریب اولور.

اما له نه قدر بمنسنه او قادر آز بلای ایدیلیدر.  
هله مصراع صوکنده کی کلمه لر آخر هجالینه راست کان  
اما له هیچ حسن ایدر یه ملیدر. سویلا دکلری مزی بر مثال  
او زرنده تطبیق ایچون چالک شو مطلعی آلام:

ایمه مشکن کیمه نک نور نکاهی قوینته،  
کیزی کیمه ش دون کیجه زلف سیاهی قوینته!  
کور ویورز که بویتنه (نور، نکاهی، قوینته،  
کیجه، زلف، سیاهی) کلمه لری هب اماله ایدر. ایکی

سطرده آلتی اماله، دیکه نی صیقار. لکن بز اولدی بجه  
کوزل بر انشاد سیاهه سنده صیقتی بی باری باری یه ایدر یه لیز.  
اوت، نوره راسنی، اینجه او زون او قویا جغمزه بر از  
تفیخم یعنی قابا جه تلفظ ایده رز؛ او وقت اماله نک تقانی  
کر کی کی آزالیه. نکاهی گاهه سنده کی (هی) هجاسته  
اینجه او زون بر کسره ویره جکمزه قابا لکن قیصه بر کسره  
ویرز؛ بونده کی اماله ده خفیله رز. قوینته ردیفته کی صوک  
هیای ایسه اماله سزجه او قورز. ایکنی مصراع ده کی  
(زلف، سیاهی، قوینته) کلمه لرندده عینی صور تله حرکت  
ایددرز.

دیک ایسته یورز که: انشادده اصل اولان اجزای  
بیتک بتوون هجالینی مقابله ده کی تعلیله ره او بدور اجم دیه  
اما له لری سامعک قولا غنه چار پی دکلدر؛ اماله نک غیر طبیعی  
برشی اولدینه بیله رک او نی ممکن مرتبه آز جس ایدر هکدر.  
بونکه برابر او زاده بی ایحباب ایدن اویله کلمه لد  
واردر که قیصه کچیلمه سی عروضیلرک زحف دیدکلری  
قصوری وجوده کتیر دکدن باشقه اساساً او کی هجالن  
مددود او قوئیتی معنا او زرنده پک کوزل تأثیر ایدر.  
اونک ایچون بوله کلمه لری خفیف چکمک طرفه اصل  
یانا شهانه ملیدر. مثلا:

## غزل [\*\*]

## شهرود

نبلون بیامم نهایتمن ای مهواره دل  
یاندی خواهی هوای عشقه یخباره دل  
داغدار اولدی پرپانی کی فریاد ایدر  
کیمه یه ایتر جارت دردی اذهار دل  
فللادی انتقامه آرتیق چاره امکان آه  
آیشکلدی یمده چاک پردی اسرار دل  
یاره لش خاکسار او ماش غریب آوار در  
خستدر فریده کاش غمزئون نخوار دل  
بومادی خاله بلای عشقدن رام خلاص  
باشی مجنون کی اوردی درودیوازه دل  
سینه آجدی ایلدی راهکده اثبات ونا  
نکاه تیر قهر که کاهی جنای حاره دل  
انتباه ایتش بنم علویت و جدا نه  
اکرچه آکلاماز ایمان ایدن غاییدن  
نیلدی هم نیایدی دشمن بدکاره دل  
ماهیتله ثابت ، - ؤال زائد در  
ایلسون حتمده وارسون گفتکو اهل غرض  
سکوت شکنه کیمش طوران جوابن  
ایشته بن سودم سق کیمزره انکاره دل  
دکلی نفسه محول عین موضوعات  
رهن آمال اولوری طعنہ اعدا کا  
نه وار میانه ده بر نسبت احتجابند  
التجا ایتد که حسی سایه دلداره دل

بواعتلان در آی طبع سن ده سجده لایت  
قوزور اوسزبه که باش قالدیر تراپند  
علم ابراهیم بودی

چاغلایان : بولانی تشعر ، قیتله ، شاعر  
البی نوا محمدنا کفردن انتخاخ ایدیلشندی .

محمد موسی

۱۸۹۵

[\*] دیوان عشقدن .

حکایت

کانجه بوسبوتون مدهش براهمیت آلیر. زیرا شعر قدیمde  
هر مصراج ، هر بیت مستقل بر و نایف احتوا ایدر دی .  
اونک ایچون ایده اوقونه نیاده ، بیتک و کنده  
وقف ایدیلجه مقصدک نهاده بیتک و کنده  
شیدیکی شعرلر اسکی نزول کی زیخیله کدیور؛ حتی  
بعصاً برخی مصراجعه باشلار حیرتک آرقانی تام سکن  
اوزرنده کی تائیری خیریله مقایسه ایدیکز. اوزمان ایشک  
اهیتنی آکلار سکن .

نه حاجت ! شعری برباد بر صورتنده انشاد ایتك طبی  
کوزل بربسته موسيقی اصوله بیکانه ، چیزکن سنبلي  
خیلیدن خیلی به قولایلاشدیدر مشدتر . یوقسه شعرلری انشاد  
پک مشکل اولوردی .

محمو عاکف

آتش سودا ایله بوتون ماملکی یانوب کول  
اولان سنک کی بر ملا بویله قیصه حق آه  
دین ... . یوره کدن اولق شرطیله غایت او زون  
بر آم چکر ! »

انشادک داها بر چوق ایچه لکلکری  
واردرک او تلر تعریف ایدیله من ؟ شعری  
او قیوان آدمک ذوقه قالمش شیلدرد . مثلاً  
شدتلی قکر لره ، آتشی حسلره تر جان اولان  
شعرلریو کسک سسله ، مهیج طوره اوقیانی ؟  
رقیق ، نازک معانی ده کنذیسته مخصوص بر لحن  
ایله تبلیغ ایدیله لیدر . سسی قالدیر مرق ایچاب  
ایندن یرده ایندیرمک ؟ آچالق لازم کان رده  
یوکسلتمک پک مناسبت اولور . بونکله برابر  
بر طاق کیمسه لرک یا پداینی کی شعره روح  
و پرہ جکم دیه عجمی طوری طاقینه رق  
صوغوق صوغوق جعلیتلر کوسترمه نک ینه  
لرومی یوقدر . بو بر تصنیدره تصنیع ایسه  
هر زمان مردود در .

اسلافزک انشاده ویردکلری اهمیتک  
درجه سفی بیله میورز . بقیه السلف اولق او زرده  
پیشنه بیله یکمن شاعر لر آرده سنده هر سکلی  
عارف حکمت مرحومی عظمتی بر انشاد  
اصاحی کورده ک . بشقم لرده اویله و قور ، اویله معنیدار بر  
الشاد کوره مهدک .

احتمال ، که انشاد بختی بو قدار اوزاتیه یه متتحمل  
بولایه جقسکن . لکن اک رقیق ، اک حسی بر نشیده  
آلکز ؛ بر محفل ادبیه اولا اهلن او قودکز ؛ ثانیاً نااهلن  
انشاد ایتدیکمز ، صوکرده بوایکی او قوینشک دیکلدر نلر  
او زرنده کی تائیری خیریله مقایسه ایدیکز. اوزمان ایشک  
اهیتنی آکلار سکن .

نه حاجت ! شعری برباد بر صورتنده انشاد ایتك طبی  
کوزل بربسته موسيقی اصوله بیکانه ، چیزکن سنبلي  
خیلیدن خیلی به قولایلاشدیدر مشدتر . یوقسه شعرلری انشاد  
پک حریفک کوهه مسنے بکزر .

شعر قدیم محققنده مهم اولان انشاد شعر حاضر منه